

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายพีธา ล้อมเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ เหตุผล

โดยที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และ มาตรา ๙๑ ที่ว่าด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ที่แยกออกมาจากคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (บัตรเลือกตั้งสองใบ) ทำให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสอดคล้องกับบทบัญญัติที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติบางประการของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และ มาตรา ๙๑ ที่ว่าด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ที่แยกออกมาจากคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (บัตรเลือกตั้งสองใบ) ทำให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสอดคล้องกับบทบัญญัติที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติบางประการของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็น

อุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมคํานิยาม “เขตเลือกตั้ง” (ร่างมาตรา ๓)
 ๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๔)
 ๓. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี และการแบ่งเขตเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๕)
 ๔. เพิ่มเติมเกี่ยวกับหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๖)
 ๕. ให้ยกเลิกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับเลขที่ของหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งออกให้ (ร่างมาตรา ๗)
 ๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิของผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคละหนึ่งบัญชี มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ (ร่างมาตรา ๘)
 ๗. ให้ยกเลิกการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมือง และผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะมีผู้ช่วยหาเสียง (ร่างมาตรา ๙)
 ๘. เพิ่มเติมเกี่ยวกับหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ตนสังกัด กับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น ให้ใช้หมายเลขเดียวทุกเขตเลือกตั้งที่ส่งสมัคร (ร่างมาตรา ๑๐)
 ๙. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ใช้บัตรเลือกตั้งแบบละหนึ่งใบ (ร่างมาตรา ๑๑)
 ๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประสงค์จะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” (ร่างมาตรา ๑๒)
 ๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด แล้วให้นำบัตรเลือกตั้งนั้นใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๓)
 ๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด (ร่างมาตรา ๑๔)
 ๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งหรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรที่ใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือหีบห่อที่ส่งบัตรเลือกตั้งมีลักษณะถูกเปิดมาก่อน โดยมีเหตุเกิดจากการกระทำที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีบัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งมิให้นับคะแนนนั้นโดยให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย
- ในกรณีที่มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักร ถ้าการออกเสียงลงคะแนนที่มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ถือว่า การนับคะแนนนั้นเป็นโมฆะและให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย (ร่างมาตรา ๑๕)
๑๔. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนับคะแนนให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้งโดยเปิดเผยติดต่อกันจนเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน และต้องให้ประชาชนที่มาสังเกตการณ์นับคะแนนสามารถเห็น

บัตรเลือกตั้งและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน และห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวางการบันทึกและการเผยแพร่ภาพ และเสียงการนับคะแนนของประชาชนที่มาสังเกตการณ์การนับคะแนน และให้มีการนับคะแนนที่มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” ด้วย (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๕. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือบัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครเกินจำนวนหนึ่งคนหรือพรรคการเมืองเกินจำนวนหนึ่งพรรคการเมือง บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด เว้นแต่เป็นการลงคะแนน “ไม่เลือกผู้สมัครใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง แล้วทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกหลักฐานเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องเผยแพร่ให้ประชาชนต้องเข้าถึงได้โดยทั่วไปภายในวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๗. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการนับคะแนนที่ปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสอบสวนหาเท็จจริง หากเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นใดให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๘. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและการลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการรวมคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด และประกาศผลการรวมคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับและคะแนนที่ไม่เลือกพรรคการเมืองใด และให้รายงานประกาศผลการรวมคะแนนดังกล่าวต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็วและให้เผยแพร่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วไป (ร่างมาตรา ๒๐)

๑๙. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่ โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น (ร่างมาตรา ๒๑)

๒๐. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๒๒ และร่างมาตรา ๒๓)

๒๑. ให้ยกเลิกกรณีก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวนแล้วเห็นว่าหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนิบสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่าการกระทำดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อบรรเทาการกระทำนั้น ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนรู้เห็นหรือปล่อยปละละเลยหรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต

หรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

๒๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อจะแก่งแย่งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง หรือเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๕)

๒๓. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๔. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้งโดยไม่ชอบ ไม่ว่าบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๗)

๒๕. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้จัดให้มีการเล่น (ร่างมาตรา ๒๘)

๒๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๙)

๒๗. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๐)

๒๘. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นั้นไม่ต้องคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ร่างมาตรา ๓๑)

๒๙. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๒)

๓๐. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๗ อันเป็นเท็จ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๓)

๓๑. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิด ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง หรือเหรัญญิกของพรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๔)

๓๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือเป็นเท็จตามมาตรา ๖๗ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๕)

๓๓. ให้ยกเลิกในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๗๕ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นซึ่งรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้น และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๓๖)

๓๔. ให้ยกเลิกการฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี (ร่างมาตรา ๓๗)

๓๕. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ หรือหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดว่าเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๘)

๓๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๙)

๓๗. ให้ยกเลิกความเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ททรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนถูกจับกุม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๐)

๓๘. ให้เพิ่มความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการให้เกิดอุปสรรคต่อการนับคะแนนหรือทำให้ประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนไม่สามารถเห็นบัตรลงคะแนนและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน หรือขัดขวางการบันทึกและเผยแพร่ภาพและเสียงของประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนตามมาตรา ๑๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๔๑)

๓๙. ให้เพิ่มความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการอันเป็นเหตุให้จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๔๒)

๔๐. แก้ไขเพิ่มเติมกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้การเพิกถอนสิทธิดังกล่าวมีผลในทันทีและเริ่มนับระยะเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๔๓)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- ๒.๑ พรรคการเมือง
- ๒.๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- ๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ๒.๔ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๕ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

- ๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยาม “เขตเลือกตั้ง”
- ๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ
- ๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี และการแบ่งเขตเลือกตั้ง
- ๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
- ๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับเลขที่ของหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งออกให้
- ๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคหนึ่งบัญชีมีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ
- ๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมือง และผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะมีผู้ช่วยหาเสียง
- ๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ตนสังกัดกับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น ให้ใช้หมายเลขเดียวทุกเขตเลือกตั้งที่ส่งสมัคร
- ๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ใช้บัตรเลือกตั้งแบบละหนึ่งใบ
- ๑๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประสงค์จะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด”
- ๑๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าจะลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด หรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด แล้วให้นำบัตรเลือกตั้งนั้นไปใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
- ๑๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด

๑๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งหรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรที่ใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือหีบห่อที่ส่งบัตรเลือกตั้งมีลักษณะถูกเปิดมาก่อน โดยมีเหตุเกิดจากการกระทำที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีบัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งมิให้นับคะแนนนั้นโดยให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

ในกรณีที่มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักร ถ้าการออกเสียงลงคะแนนที่มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ถือว่าการนับคะแนนนั้นเป็นโมฆะและให้ถือว่าเป็นบัตรเหล่านั้นเป็นบัตรเสีย

๑๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนับคะแนนให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้งโดยเปิดเผยติดต่อกันจนเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน และต้องให้ประชาชนที่มาสังเกตการณ์นับคะแนนสามารถเห็นบัตรเลือกตั้งและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน และห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวางการบันทึกและการเผยแพร่ภาพและเสียงการนับคะแนนของประชาชนที่มาสังเกตการณ์การนับคะแนน และให้มีการนับคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” ด้วย

๑๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือบัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครเกินจำนวนหนึ่งคนหรือพรรคการเมืองเกินจำนวนหนึ่งพรรคการเมือง บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด เว้นแต่เป็นการลงคะแนน “ไม่เลือกผู้สมัครใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง แล้วทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด”

๑๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกหลักฐานเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องเผยแพร่ให้ประชาชนต้องเข้าถึงได้โดยทั่วไปภายในวันเลือกตั้ง

๑๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการนับคะแนนที่ปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสอบสวนหาเท็จจริง หากเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นใดให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

๑๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและการลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการรวมคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด และประกาศผลการรวมคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับและคะแนนที่ไม่เลือกพรรคการเมืองใด และให้รายงานประกาศผลการรวมคะแนนดังกล่าวต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็วและให้เผยแพร่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วไป

๑๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่ โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

๒๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

๒๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกรณีก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวนแล้วเห็นว่าหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำความดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลยหรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นด้วย

๒๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำความอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อจะแก่งแย่งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง หรือเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๒๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำความด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๒๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้งโดยไม่ชอบ ไม่ว่าบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๒๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้จัดให้มีการเล่น

๒๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๒๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๒๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นั้นไม่ต้องคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมา เนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๗ อันเป็นเท็จ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิด ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง หรือเหรัญญิกของพรรคการเมือง รู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือเป็นเท็จตามมาตรา ๖๗ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๗๕ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นซึ่งรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้น และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

๓๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกการฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

๓๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ หรือหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดว่าเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกความเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ททรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนถูกจับกุม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้ความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการให้เกิดอุปสรรคต่อการนับคะแนนหรือทำให้ประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนไม่สามารถเห็นบัตรลงคะแนนและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจนหรือขัดขวางการบันทึกและเผยแพร่ภาพและเสียงของประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนตามมาตรา ๑๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

๓๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้เพิ่มความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการอันเป็นเหตุให้จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

๔๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้การเพิกถอนสิทธิดังกล่าวมีผลในทันทีและเริ่มนับระยะเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

๔๑. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๒๐ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑) พรรคการเมือง จำนวน ๘๔ พรรคการเมือง

- พรรคประชาธิปัตย์
- พรรคประชากรไทย
- พรรคความหวังใหม่
- พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย
- พรรคเพื่อไทย
- พรรคเพื่อแผ่นดินไทย
- พรรคชาติพัฒนา
- พรรคชาติไทยพัฒนา
- พรรคอนาคตไทย
- พรรคภูมิใจไทย
- พรรคสังคมประชาธิปไตยไทย
- พรรคประชาสามัคคี
- พรรคประชาธิปไตยใหม่
- พรรคพลังชล
- พรรคครูไทยเพื่อประชาชน
- พรรคพลังสหกรณ์
- พรรคพลังท้องถิ่นไทย
- พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล
- พรรครักษสันป่าประเทศไทย
- พรรคไทรักธรรม
- พรรคเสรีรวมไทย
- พรรครักษ์ธรรม
- พรรคเพื่อชาติ
- พรรคพลังประชาธิปไตย
- พรรคภราดรภาพ
- พรรคพลังไทยรักชาติ
- พรรคเพื่อชีวิตใหม่
- พรรคก้าวไกล
- พรรคทางเลือกใหม่
- พรรคมติประชา
- พรรคประชาภิวัฒน์

- พรรคพลเมืองไทย
- พรรคสร้างอนาคตไทย
- พรรคพลังธรรมใหม่
- พรรคไทยธรรม
- พรรคไทยศรีวิไลย์
- พรรครวมพลังประชาชาติไทย
- พรรคสยามพัฒนา
- พรรคเพื่อคนไทย
- พรรคพลังปวงชนไทย
- พรรคเพื่อชาติไทย
- พรรคพลังชาติไทย
- พรรคประชาชาติ
- พรรคแผ่นดินธรรม
- พรรคคลองไทย
- พรรคพลังประชารัฐ
- พรรคเศรษฐกิจใหม่
- พรรคพลังสังคม
- พรรคเพื่อราษฎร
- พรรคพลังศรัทธา
- พรรคเป็นธรรม
- พรรคพลังเพื่อไทย
- พรรคประชาไทย
- พรรคกรีน
- พรรคสามัญชน
- พรรคภาคีเครือข่ายไทย
- พรรคราชสีห์ไทยดี
- พรรคเพื่อไทยพัฒนา
- พรรคพัฒนาชาติเจริญ
- พรรคคนงานไทย
- พรรคสร้างชาติ
- พรรคเพื่ออนาคตไทย
- พรรคเศรษฐกิจไทย
- พรรคเส้นทางใหม่

- พรรคก้าวใหม่
- พรรคไทยรวมไทย
- พรรคกล้า
- พรรครวมพลังคนรุ่นใหม่
- พรรคยุทธศาสตร์ชาติ
- พรรคสหประชารัฐ
- พรรคพลังสังคมใหม่
- พรรคไทยสร้างไทย
- พรรคมิติใหม่
- พรรครวมไทยสร้างชาติ
- พรรคมวลชนสยาม
- พรรคเพื่อประชาชน
- พรรคพลังสยาม
- พรรคไทยรักกัน
- พรรคไทยภักดี
- พรรคแนวทางใหม่
- พรรคเสมอภาค
- พรรคไทยชนะ
- พรรคเพื่อไทรวมพลัง
- พรรคไทยสร้างสรรค์

- ๒) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- ๓) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ๔) กระทรวงมหาดไทย
- ๕) ประชาชนทั่วไป

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๐ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และพรรคการเมือง ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๘ ราย

ประกอบด้วย

- ๑. พรรคการเมือง จำนวน ๕ พรรคการเมือง ได้แก่ พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย
- ๒. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๓) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔) กระทรวงมหาดไทย

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยาม “เขตเลือกตั้ง”

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเลือกตั้งรูปแบบใหม่

๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

ไม่เห็นด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นว่า ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ (๓) กำหนดว่า อาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ทั้งนี้ให้ใช้เขตเลือกตั้งเป็นเขตออกเสียงประชามติและให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงสร้างการบริหารจัดการออกเสียงประชามติไม่สอดคล้องกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เช่น การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ การกำหนดเขตออกเสียงประชามติและเขตเลือกตั้ง การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการประจำเขตออกเสียงและคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะมี และการแบ่งเขตเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้ยกเลิกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับเลขที่ของหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งออกให้

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคละหนึ่งบัญชี มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่ใหยกเลิกการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร และพรรคการเมือง และผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะมีผู้ช่วยหาเสียง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคเพื่อไทย และ พรรคชาติพัฒนา)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เพื่อเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองมีบุคคลในการช่วยหาเสียงได้มากขึ้น

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ของพรรคการเมืองที่ตนสังกัดกับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น ให้ใช้ หมายเลขเดียวทุกเขตเลือกตั้งที่ส่งสมัคร

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เพื่อความสะดวกในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง การหาเสียงของผู้สมัครและพรรคการเมือง และการออกเสียงลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ใช้บัตรเลือกตั้งแบบละหนึ่งใบ

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๑๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีที่ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งประสงค์จะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด”

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๑๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน เมื่อผู้มีสิทธิ เลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนเลือก ผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด หรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด แล้วให้นำบัตร เลือกตั้งนั้นใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๑๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้ง ที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัคร ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๑๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง หรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรที่ใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือหีบห่อที่ส่งบัตร

เลือกตั้งมีลักษณะถูกเปิดมาก่อน โดยมีเหตุเกิดจากการกระทำที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีบัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งมิให้นับคะแนนนั้นโดยให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

ในกรณีที่มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักร ถ้าการออกเสียงลงคะแนนที่ได้มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ถือว่าการนับคะแนนนั้นเป็นโมฆะและให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๑๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนับคะแนนให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้งโดยเปิดเผยติดต่อกันจนเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน และต้องให้ประชาชนที่มาสังเกตการณ์นับคะแนนสามารถเห็นบัตรเลือกตั้งและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน และห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวางการบันทึกและการเผยแพร่ภาพและเสียงการนับคะแนนของประชาชนที่มาสังเกตการณ์การนับคะแนน และให้มีการนับคะแนนที่มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด” ด้วย

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๑๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือบัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครเกินจำนวนหนึ่งคนหรือพรรคการเมืองเกินจำนวนหนึ่งพรรคการเมือง บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด เว้นแต่เป็นการลงคะแนน “ไม่เลือกผู้สมัครใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง แล้วทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกพรรคการเมืองใด”

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทยและกระทรวงมหาดไทย)

๑๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกหลักฐานเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องเผยแพร่ให้ประชาชนต้องเข้าถึงได้โดยทั่วไปภายในวันเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกระทรวงมหาดไทย)

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นว่า ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒๐ กำหนดว่า คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกหลักฐานการประกาศผลการนับคะแนนเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และต้องเผยแพร่ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยทั่วไปภายในวันเลือกตั้ง เห็นว่า การรายงานผลการนับคะแนนเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ซึ่งจะปรากฏรายงานผลการนับคะแนนในภาพรวมทั้งในส่วนของการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ผลการนับคะแนนในการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง และผลการนับคะแนนในการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักร โดยเทียบเคียงแนวทางตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๖๓

๑๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการนับคะแนนที่ปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสอบสวนหาเท็จจริง หากเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตของกรรมการการเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นใดให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๑๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและการลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการรวมคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด และประกาศผลการรวมคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับและคะแนนที่ไม่เลือกพรรคการเมืองใด และให้รายงานประกาศผลการรวมคะแนนดังกล่าวต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็วและให้เผยแพร่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วไป

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

๑๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

เห็นด้วย (พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

ไม่เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ)

๒๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อไทย และกระทรวงมหาดไทย)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับการเลือกตั้งที่แก้ไขใหม่

๒๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้ยกเลิกกรณีก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวนแล้วเห็นว่ามิหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อบรรเทาการกระทำนั้น ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลยหรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเสนอ

คำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นด้วย

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคเพื่อไทย)

พรรคเพื่อไทย เห็นว่า เนื่องจากการลงโทษพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่รุนแรงเกินไป

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อจะแก่งัดให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง หรือเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้งโดยไม่ชอบ ไม่ว่าบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง ต้องได้รับโทษทางอาญา และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้จัดให้มีการเล่น

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นั้นไม่ต้องคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมา เนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๒๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๗ อันเป็นเท็จ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิด ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง หรือเหรัญญิกของพรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือเป็นเท็จตามมาตรา ๖๗ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๓. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อยกเลิกในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๗๕ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นซึ่งรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้น และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๔. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อำนาจการฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๕. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ หรือหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดว่าเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๖. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ไม่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๗. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้อำนาจความเกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำความผิดต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนถูกจับกุม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๘. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้เพิ่มความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการให้เกิดอุปสรรคต่อการนับคะแนนหรือทำให้ประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนไม่สามารถเห็นบัตรลงคะแนนและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน หรือขัดขวางการบันทึกและเผยแพร่ภาพและเสียงของประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนตามมาตรา ๑๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๓๙. เห็นด้วยหรือไม่ที่ให้เพิ่มความเกี่ยวกับผู้ที่กระทำการอันเป็นเหตุให้จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๔๐. เห็นด้วยหรือไม่ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้การเพิกถอนสิทธิดังกล่าวมีผลในทันทีและเริ่มนับระยะเวลา นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

เห็นด้วย (พรรคเพื่อชาติ พรรคเศรษฐกิจไทย พรรคพลังสังคมใหม่ และพรรคเพื่อไทย)

ไม่เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)

๔๑. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน้าที่และอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

โดยที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และ มาตรา ๙๑ ที่ว่าด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ที่แยกออกมาจากคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (บัตรเลือกตั้งสองใบ) ทำให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสอดคล้องกับบทบัญญัติที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติบางประการของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคการเมืองจะได้รับให้เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมทั้งที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งรวมทั้งทั่วประเทศ

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และ มาตรา ๙๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การใช้รูปแบบบัตรเลือกตั้งและกำหนดให้ใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจะมีรูปแบบและลักษณะที่ออกเสียงลงคะแนนที่แตกต่างจากเดิมที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งใบเดียว อาจทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกิดความสับสนในการใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งต้องเร่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เกิดความสับสนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างคลอบคลุมในทุกเขตเลือกตั้ง

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

- กรณีเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งหรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรที่ใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือหีบห่อที่ส่งบัตรเลือกตั้งมีลักษณะถูกเปิดมาก่อน โดยมีเหตุเกิดจากการกระทำที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีบัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งมิให้นับคะแนนนั้นโดยให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

- กรณีเกี่ยวกับผลการนับคะแนนที่ปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสอบสวนหาเท็จจริง หากเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นใดให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

- กรณีเกี่ยวกับเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่ โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

- กรณีเมื่อการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้น จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการออกเสียงลงคะแนน ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผย และรายงานผลการนับคะแนนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งโดยเร็ว การประกาศผลดังกล่าว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกหลักฐานเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวต้องเผยแพร่ให้ประชาชนต้องเข้าถึงได้โดยทั่วไปภายในวันเลือกตั้ง ยกเว้นการนับคะแนนไม่สามารถกระทำได้ตามมาตรา ๑๒๑

- กรณีในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสอบสวนหาเท็จจริง หากเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นใดให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☒ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

- กรณีเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่ โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

- กรณีกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

- กรณีจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้

- กรณีผู้ใดไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้งโดยไม่ชอบ ไม่ว่าบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่

- กรณีผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง

- กรณีผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

- กรณีผู้สมัครผู้ใดทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๗ อันเป็นเท็จ

- กรณีผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๖๗

- กรณีผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ หรือหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดว่าเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๔

- กรณีผู้ใดกระทำการให้เกิดอุปสรรคต่อการนับคะแนนหรือทำให้ประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนไม่สามารถเห็นบัตรลงคะแนนและเครื่องหมายลงคะแนนอย่างชัดเจน หรือขัดขวางการบันทึกและเผยแพร่ภาพและเสียงของประชาชนผู้สังเกตการณ์นับคะแนนตามมาตรา ๑๑๗

- กรณีผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๒
- กรณีกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร